

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA MEDZINÁRODNÝCH VZŤAHOV**

**Správa
o výsledkoch vedecko-výskumnej činnosti**

**na Fakulte medzinárodných vzťahov
Ekonomickej univerzity v Bratislave
za rok 2005**

**Bratislava
január 2006**

1. ÚVOD

1. 1. Profilácia výskumných pracovísk a ciele výskumu v roku 2005.

Katedra diplomacie a medzinárodných vzťahov

Vedecko-výskumná činnosť príslušníkov katedry sa dlhodobo zameriava najmä na problematiku vybraných aspektov teórie medzinárodných vzťahov, predovšetkým v ekonomickej a politickej oblasti, čo sa odráža aj v zameraní riešených projektov. Zvýšená pozornosť sa venuje makroekonomickým a makrosociálnym otázkam európskej integrácie a regionálnej politiky, ako aj zahranično-ekonomických, zahranično-politických a bezpečnostných vzťahov Slovenskej republiky. Ďalšou oblasťou, na ktorú sa zameriava vedeckovýskumná činnosť katedry je oblasť hospodárskej diplomacie.

Na katedre sa v roku 2005 realizovalo 6 vedeckých projektov, kde boli zodpovednými riešiteľmi jej pracovníci:

VEGA

- Regionálna politika Európskej únie a perspektívy účasti Slovenskej republiky na jej realizácii – prof. Ing. Ľ: Lipková, CSc.
- Pozícia a rola malých štátov v súčasných medzinárodných vzťahoch (sociologické a politologické aspekty) – doc. PhDr. F. Škvrnda CSc.

KEGA

- Medzinárodná bezpečnosť – vysokoškolská učebnica – doc. PhDr. F. Škvrnda CSc.

Inštitucionálne projekty

doktorandi a mladí vedeckí pracovníci do 35 rokov

- Súvislosti a dôsledky a riziká vstupu SR do NATO a EÚ – Ing. M. Csabay, PhD.
- Analýza európskych integračných procesov a ich pôsobenie vo vybraných politikách EÚ – Ing. Jana Hošková
interné grantové projekty
- Návrh strednodobej stratégie hospodárskej politiky SR – Ing. V. Hniličan, PhD.

Katedra humanitných vied

Katedra humanitných vied sa zameriava vo svojej vedecko-výskumnej činnosti predovšetkým na skúmanie kultúrnych a civilizačných procesov a ich reflexiu v kontexte teórie medzinárodných vzťahov, pričom dôraz je položený na filozofické, sociologické a sociálno-filozofické aspekty týchto fenoménov. Ďalšiu časť vedecko-výskumných aktivít katedry predstavujú úlohy spojené s jej výučbou na ďalších fakultách EU. Vzhľadom na veľkosť katedry sa pri zameraní jej vedecko-výskumnej činnosti predpokladá spolupráca s ďalšími pracoviskami v rámci fakulty i mimo nej. Išlo najmä o zapojenie do riešenia projektov VEGA Bezpečnostné riziká v

medzinárodných vzťahoch na počiatku 21. storočia a KEGA Medzinárodná bezpečnosť – vysokoškolská učebnica.

Na katedre sa v roku 2005 realizoval 1 vedecký projekt, kde bol zodpovedným riešiteľom jej pracovník:

Inštitucionálne projekty

interné grantové projekty

- Reflexie a hodnotenie kvality štúdia na Ekonomickej univerzite v Bratislave - PhDr. Oľga Plávková, CSc.

Katedra medzinárodného práva

Katedra medzinárodného práva uskutočňuje vedecko-výskumnú činnosť katedra predovšetkým v oblasti medzinárodného práva, pričom sa zvýšená pozornosť venuje skúmaniu problematiky práva EÚ. Zapájala sa najmä do skúmania problémov spojených s implementáciou právneho poriadku európskych inštitúcií do práva Slovenskej republiky.

Na katedre v roku 2005 nebol realizovaný žiadny vedecký projekt, kde by bol zodpovedným riešiteľom jej pracovník: Príslušníci katedry boli aj v tomto roku zapojení do plnenia projektov predovšetkým na iných pracoviskách fakulty ako aj mimo nej. V rámci FMV išlo o zapojenie do riešenia projektu VEGA Bezpečnostné riziká v medzinárodných vzťahoch na počiatku 21. storočia.

Katedra politológie

Katedra politológie sa vo svojej vedecko-výskumnej činnosti zameriava predovšetkým na oblasť medzinárodných politických vzťahov. Zvýšený dôraz kladie na skúmanie medzinárodných vzťahov ako interdisciplinárneho fenoménu a prepojenie ich politických aspektov s aspektmi ekonomickými, sociálnymi, právnymi a kultúrnymi. V tomto spojení sa rozvíjajú aj dva smery výskumu medzinárodných vzťahov na katedre: skúmanie procesov, fenoménov a trendov, ktoré sú spojené s pozíciou SR ako členského štátu EÚ a procesov, fenoménov a trendov v medzinárodných vzťahoch na globálnej úrovni. Ďalšou oblasťou vedeckovýskumných aktivít katedry je skúmanie vybraných aktuálnych spoločenských procesov z politologického hľadiska.

Na katedre sa v roku 2005 realizovalo 2 vedecké projekty, kde boli zodpovednými riešiteľmi jej pracovníci:

VEGA

- Bezpečnostné riziká v medzinárodných vzťahoch na počiatku 21. storočia - doc. PhDr. Ján Lidák, CSc.

Ostatné projekty:

- Ideové zdroje a línie slovenskej politiky - doc. PhDr. Ján Lidák, CSc.

Katedra svetovej ekonomiky

Vedeckovýskumná činnosť na Katedre svetovej ekonomiky FMV EU je zameraná na problémy svetovej ekonomiky ako jednej zo základných oblastí medzinárodných vzťahov. Zvláštna pozornosť sa venuje týmto problémom z pohľadu makroekonomiky Slovenskej republiky v spojení s európskymi integračnými procesmi.

Na katedre sa v roku 2005 realizoval 1 vedecký projekt, kde bol zodpovedným riešiteľom jej pracovník:

- Miesto ekonomiky SR v EÚ a vzťahy s tretími štátmi (osobitne RF a SNŠ) – prof. Ing. J. Filip, CSc.

1. 2. Vyhodnotenie plnenia zámerov výskumu v roku 2005

Fakulta medzinárodných vzťahov EU kládla aj v roku 2005 zvýšený dôraz na systematické a koncepčné uskutočňovanie vedecko-výskumnej činnosti a jej kvalitu. Táto činnosť sa považovala za nástroj zdokonaľovania vzdelávacieho procesu, prostriedok odborného rastu a získavania vyššej kvalifikácie vedecko-pedagogických pracovníkov fakulty a teda aj jej celkového rozvoja.

Vedecko-výskumná činnosť Fakulty medzinárodných vzťahov Ekonomickej univerzity v Bratislave sa v roku 2005 realizovala v nadväznosti na výsledky, ktoré dosiahla v uplynulých rokoch. Zameranie vedecko-výskumnej činnosti vychádzalo z Dlhodobého zámeru rozvoja FMV vo funkčnom období 2004 – 2008 s výhľadom do roku 2010, ktoré bolo schválené Vedeckou radou fakulty 26. februára 2004. Hlavné úlohy v oblasti vedy, výskumu a doktorandského štúdia predstavovali:

- orientácia záujmu riešiteľských tímov na zapojenie do externých grantových úloh a projektov v SR i v zahraničí (6. rámcový program EÚ, bilaterálna a viacstranná spolupráca univerzít s vládou podporou, štátne objednávky, VEGA, KEGA a i.),
- iniciácia spolupráce s vládnymi inštitúciami a so subjektami pôsobiacimi v oblasti skúmania a analýzy medzinárodných vzťahov zadávanie objednávok výskumných projektov a tém, na riešení ktorých by sa podieľali príslušníci fakulty,
- ponúknutie riešiteľskej spolupráce štátnej správe a podnikateľskej sfére pri vymedzovaní a stanovovaní aktuálnych problémov a vývojových trendov v oblasti medzinárodných vzťahov, najmä otázok európskej integrácie a postaveniu a pôsobeniu SR v nej,
- organizovanie vedeckých akcií s účasťou akademickej obce a širšej odbornej verejnosti aj zo zahraničia (diskusné fóra, okrúhle stoly, semináre, konferencie a pod.) k aktuálnym problémom a vývojovým trendom v oblasti medzinárodných vzťahov dotýkajúcich sa SR,
- podpora vytvárania interdisciplinárnych riešiteľských tímov, vrátane účasti odborníkov z ďalších inštitúcií pri zapájaní do národných a medzinárodných výskumných projektov a úloh,
- zvyšovanie rozsahu a kvality publikačnej činnosti s dôrazom na obsah vedeckých časopisov Medzinárodné otázky a Almanach fakulty, ako aj uverejňovaním príspevkov v karentovaných a zahraničných časopisoch,
- skvalitňovanie prípravy doktorandov,

- presadzovanie poznatkov a skúseností európskych univerzít z doktorandského štúdiu a zvyšovať možnosti uplatnenia jeho absolventov v spoločenskej praxi.

Hlavný dôraz vo vedecko-výskumnej činnosti fakulty v roku 2005 bol položený na jej úzke prepojenie s pedagogickou prácou s cieľom hlbšie rozvíjať akreditované študijné odbory na fakulte. V popredí pozornosti bolo aj širšie zapájanie vedecko-výskumného potenciálu fakulty do riešenia aktuálnych problémov medzinárodných vzťahov v rámci SR i v zahraničí.

Koncepčnými otázkami vedeckovýskumnej činnosti sa zaoberali všetky rokovania Vedeckej rady fakulty. Na programe rokovania 3. júna 2005 bola Správa o činnosti FMV za rok 2004, návrh a schválenie školiteľov v študijnom odbore 3. 3. 17. Medzinárodné ekonomické vzťahy, Návrh žiadostí o udelenie spôsobilosti uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v študijnom odbore 3. 3. 17 Medzinárodné ekonomické vzťahy. Na rokovaní 23. septembra 2005 boli schválené zásady doktorandského štúdiu na FMV. Na rokovaní 16. decembra 2005 sa prerokoval materiál Hodnotenie úrovne doktorandského štúdiu v akademickom roku 2004 – 2005 a úlohy jeho ďalšieho skvalitňovania a schválili sa noví školitelia v študijnom odbore 3. 3. 17 Medzinárodné ekonomické vzťahy a vo vednom odbore 67-21-9 Medzinárodné vzťahy..

Organizačnými a ďalšími konkrétnymi otázkami vedecko-výskumnej činnosti sa pravidelne zaoberalo aj Kolégium dekanky fakulty. Na každom zasadnutí kolégia sa hodnotilo plnenie edičného plánu fakulty na rok 2005. Na rokovaní 3. februára 2005 sa vyhodnotila publikačná činnosť za rok 2004 a posúdili sa otázky prípravy ŠVOČ v akademickom roku 2004 – 2005. Na rokovaní 21. marca 2005 sa predložila Správa o činnosti fakulty za rok 2004 a prerokovala sa príprava fakultného kola ŠVOČ. 25. apríla sa vyhodnotila ŠVOČ v akademickom roku 2004 – 2005 a uskutočnila sa kontrola výskumných úloh. 30. mája 2005 bola na programe informácia o doktorandskom štúdiu. 30. júna 2005 sa prerokovala otázka prijímacích pohovorov na doktorandské štúdiu na akademický rok 2005 – 2006 a bola podaná informácia o činnosti knižnice. 19. septembra 2005 sa prerokoval plán doktorandského štúdiu na akademický rok 2005 – 2006 a bola podaná informácia o príprave 6. medzinárodnej vedeckej konferencie FMV a o čerpaní finančných prostriedkov z vedecko-výskumných úloh. Na rokovaní 24. októbra 2005 sa podali informácia o stave príprav 6. medzinárodnej vedeckej konferencie FMV a o zapojení FMV do Týždňa európskej vedy a prerokovali sa otázky prípravy ŠVOČ v akademickom roku 2005 – 2006 a plnenie plánu doktorandského štúdiu interných učiteľov fakulty. Na rokovaní 28. novembra 2005 sa prerokovali otázky príprave 6. medzinárodnej vedeckej konferencie FMV a prípravy ŠVOČ v akademickom roku 2005 – 2006. Na rokovaní 22. decembra 2005 sa uskutočnila kontrola doktorandského štúdiu na FMV a podala sa informácia o stave vedeckovýskumnej činnosti na fakulte.

Fakulta splnila stanovené úlohy vo vedecko-výskumnej činnosti na veľmi dobrej úrovni. vzhľadom na svoju veľkosť (počet vedecko-pedagogických pracovníkov) a krátkosť doterajšej existencie V roku 2005 boli vedecko-pedagogickí pracovníci fakulty zodpovednými riešiteľmi 10 vedeckých a výskumných projektov, z čoho boli 3 projekty VEGA a 1 projekt KEGA. Tento stav možno považovať za primeraný vedeckovýskumnej kapacite fakulty.

Základné zámery výskumu boli splnené na všetkých výskumných pracoviskách fakulty. Základné ciele výskumu boli v roku 2005 splnené aj v rámci jednotlivých vedeckých a výskumných projektov.

Za najzložitejšiu otázku, v ktorej je potrebné dosiahnuť v budúcnosti zmenu, považujeme zapojenie fakulty do medzinárodných vedecko-výskumných projektov. V roku 2005 bol pod vedením doc. PhDr. F. Škvrndu, CSc. spracovaný návrh projektu výskumu PASR (Preparatory Action on Security Research) Sociálno-ekonomické aspekty bezpečnosti a ich pôsobenie v strednej a východnej Európe pri rozvoji priemyslu v oblasti bezpečnostného výskumu, ktorý výberovou komisiou nebol schválený.

1. 3. Zameranie výskumných projektov v roku 2006

Katedra diplomacie a medzinárodných vzťahov

Katedra bude v roku 2006 participovať na 3 projektoch VEGA. Z nich sú 2 pokračujúce (Regionálna politika Európskej únie a perspektívy účasti Slovenskej republiky na jej realizácii, Pozícia a rola malých štátov v súčasných medzinárodných vzťahoch) a 1 nový – Progresívne tendencie vývoja stratégií medzinárodného marketingu, Ďalej to bude riešenie projektu KEGA (Medzinárodná bezpečnosť – vysokoškolská učebnica) a 2 inštitucionálnych projektov doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov do 35 rokov (Súvislosti a dôsledky a riziká vstupu SR do NATO a EÚ a Analýza európskych integračných procesov a ich pôsobenie vo vybraných politikách EÚ)

Katedra humanitných vied

Katedra bude v roku 2006 pokračovať v realizácii interného grantového projektu Reflexie a hodnotenie kvality štúdia na Ekonomickej univerzite v Bratislave, ako aj v participácii niektorých jej pracovníkov na projekte VEGA Bezpečnostné riziká v medzinárodných vzťahoch na počiatku 21. storočia a KEGA Medzinárodná bezpečnosť – vysokoškolská učebnica. Pripravuje sa podanie návrhu na projekt VEGA v oblasti kultúry v medzinárodných vzťahoch.

Katedra medzinárodného práva

V roku 2006 budú pokračovať v participácii na projekte VEGA Bezpečnostné riziká v medzinárodných vzťahoch na počiatku 21. storočia. Okrem toho sa pripravuje riešenie resp. podanie návrhov projektov, ktoré budú vedené pracovníkmi katedry. V štúdiu schvaľovania je návrh projektu aplikovaného výskumu Politicko-právne, ekonomické a bezpečnostné aspekty pôsobenie zastupiteľského úradu SR. Pripravuje sa podanie návrhu projektu VEGA v oblasti medzinárodného práva.

Katedra politológie

Katedra bude v roku 2006 pokračovať v riešení projektu VEGA: Bezpečnostné riziká v medzinárodných vzťahoch na počiatku 21. storočia

Katedra svetovej ekonomiky

Ťažisko vedeckovýskumnej činnosti katedry bude v pokračujúcom riešení projektu VEGA Miesto ekonomiky SR v EÚ a vzťahy s tretími štátmi (osobitne RF a SNŠ) pod vedením prof. Ing. V. Balhara, CSc. Na katedre sa pripravuje návrh projektu VEGA k problematike globalizácie a ekonomického a politického pôsobenia malých štátov v jej podmienkach.

2. FINANČNÉ ZABEZPEČENIE VEDECKO-VÝSKUMNEJ ČINNOSTI

2. 1. Štruktúra výskumných projektov a ich finančné zdroje

V roku 2005 bola na fakulte nasledovná štruktúra vedeckých projektov

Grantové projekty VEGA

1. Regionálna politika Európskej únie a perspektívy účasti Slovenskej republiky na jej realizácii (1/1254/04) Zodpovedný riešiteľ: prof. Ing. Ľudmila Lipková, CSc. Doba riešenia: 1.1.2004 – 31.12.2006
2. Miesto ekonomiky SR v EÚ a vzťahy s tretími štátmi (osobitne RF a SNŠ) (1/2546/05) Zodpovedný riešiteľ: prof. Ing. Jaroslav Filip, CSc. Doba riešenia: 1. 1. 2005 – 31. 12. 2007
3. Pozícia a rola malých štátov v súčasných medzinárodných vzťahoch (sociologické a politologické aspekty) (1/2482/05) Zodpovedný riešiteľ: doc. PhDr. František Škvrnda, CSc. Doba riešenia: 1. 1. 2005 – 31. 12. 2007
4. Bezpečnostné riziká v medzinárodných vzťahoch na počiatku 21. storočia (1/2498/05) Zodpovedný riešiteľ: doc. PhDr. Ján Liďák, CSc. Doba riešenia: 1. 1. 2005 – 31. 12. 2007

Grantové projekty KEGA

1. Medzinárodná bezpečnosť – vysokoškolská učebnica (3/3188/05) Zodpovedný riešiteľ: doc. PhDr. František Škvrnda, CSc. Doba riešenia: 1. 1. 2005 – 31. 12. 2007

Projekty interného grantového systému Ekonomickej univerzity

1. Návrh strednodobej stratégie hospodárskej politiky SR Zodpovedný riešiteľ: Ing. Vladimír Hniličan Doba riešenia: 1. 1. 2003 – 31. 12. 2005
2. Reflexie a hodnotenie kvality štúdia na Ekonomickej univerzite v Bratislave Zodpovedná riešiteľka: PhDr. Oľga Plávková, CSc. Doba riešenia: 1. 1. 2005 – 31. 12. 2007

Projekty interného grantového systému Ekonomickej univerzity pre interných doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov do 35 rokov

1. Súvislosti a dôsledky a riziká vstupu SR do NATO a EÚ Zodpovedný riešiteľ: Ing. Marek Csabay Doba riešenia: 1. 1. 2004 – 31. 12. 2005

2. Analýza európskych integračných procesov a ich pôsobenie vo vybraných politikách EÚ Zodpovedná riešiteľka: Ing. Jana Hošková Doba riešenia: 1. 1. 2005 – 31. 12. 2005

Ostatné vedecké projekty

1. Ideové zdroje a línie slovenskej politiky Zodpovedný riešiteľ: doc. PhDr. Ján Liďák, CSc. Doba riešenia: 1. 11. 2003 – 31. 8. 2005

Tabuľka č. 1 Prehľad projektov riešených v r. 2005

Druh:	r. 2002	r. 2003	r. 2004	r. 2005
Zahraničné granty	0	0	0	0
Projekty ŠPVaV	0	1	1	1
Projekty VEGA	2	1	1	4
Projekty KEGA	0	0	0	0
Projekty hosp. praxe	0	0	0	0
Projekty MVTs (SR-ČR)	0	0	0	0
Inštitucionálne projekty	5	6	4	4
MVP iné	0	0	0	0
Projekty ml. prac. do 35 r.	0	0	0	2
Iné projekty*	0	0	0	0

* Participácia na proj. 5 RP a 6.RP, ESF a pod.

Finančné prostriedky v rámci jednotlivých grantov boli pridelené nasledovne

VEGA: 429 000, - Sk
 KEGA: 41 000,- Sk
 Interné grantové projekty: 122. 000,- Sk
 Iné: 0,- Sk
 Spolu: 592 000,- Sk

Za kvalitatívnu zmenu v tejto oblasti považujeme to, že v roku 2004 bolo z prostriedkov jednotlivých grantov pridelených na fakultu len 124 tis. Sk. Suma pridelená v roku 2005 z jednotlivých grantov bola vyššia ako celá suma pridelená v rokoch 2001 – 2004.

Tabuľka č. 2 Získané finančné prostriedky na FMV v Bratislave

<i>Druh projektov</i>	Získané finančné prostriedky (v tis. Sk)							
	2002		2003		2004		2005	
	BV	KV	BV	KV	BV	KV	BV	KV
Zahraničné granty	-	-	-	-	-	-	-	-
Projekty ŠPVaV	-	-	-	-	-	-	-	-
VEGA	48	-	42	-	50	-	343	86
KEGA	-	-	-	-	-	-	41	-
Proj.hospodár. praxe (št.obj.)	-	-	-	-	-	-	-	-
Projekty MVTS /SR – ČR/	-	-	-	-	-	-	-	-
MVP iné	-	-	-	-	-	-	-	-
Inštitucionálne	36	-	22	-	11	-	37	-
Projekty mladých prac. do 35 r.	-	-	-	-	33	-	40	45
Iné	-	-	-	-	30	-	-	-
Pridelené fin. prostr. SPOLU :	84	-	64	-	124	-	461	131

* BV – bežné výdavky

* KV – kapitálové výdavky

2. 2. Motivačné aktivity

Fakulta využíva pri motivácii vedeckovýskumnej činnosti učiteľov a interných doktorandov formy a prostriedky v rámci opatrení prijatých na EU. Vzhľadom na finančné prostriedky, ktoré má fakulta k dispozícii, nie je schopná prijať ďalšie motivujúce opatrenia.

Vyjadrením úsilia učiteľov fakulty v tejto oblasti bolo to, že dvaja externí doktorandi do 35 rokov skončili v roku 2005 štúdium. V roku 2004 to bol jeden učiteľ fakulty.

Z hľadiska morálnej motivácie je motivácia vedeckovýskumnej činnosti učiteľov a interných doktorandov na fakulte zvýraznená ako:

- súčasť hodnotenia, keď zapojenie do vedecko-výskumnej činnosti je považované za prvoradé kritérium hodnotenia učiteľov a interných doktorandov,
- súčasť zvyšovania kvalifikácie, keď zapojenie do vedecko-výskumnej činnosti je považované za významné kritérium, ktoré prispieva k zvyšovaniu kvalifikácie učiteľov a interných doktorandov,
- prejav úspešnosti a ocenenia vedeckou obcou

Mimoriadna pozornosť sa venuje zapojeniu do medzinárodných výskumných projektov, ku ktorému bolo prijatých viacero organizačných opatrení, ktoré by na základe existujúcich kontaktov fakulty i jej pracovníkov mali viesť k zvýšeniu úspešnosti v procese zapájania sa do medzinárodných výskumných projektov.

3. PREZENTÁCIA VÝSLEDKOV VEDECKO-VÝSKUMNEJ ČINNOSTI

3. 1. Vedecké konferencie v roku 2005

Na fakulte sa v roku 2005 uskutočnili 4 vedecké konferencie. Všetky akcie boli organizované fakultou a jednotlivé katedry sa na nich podieľali rôznym spôsobom a rozsahom, pričom najväčší podiel mala Katedra diplomacie a medzinárodných vzťahov.

Medzinárodná vedecká konferencia poriadaná pri príležitosti 75. narodenín prof. Ing. Víťazoslava Balhara, CSc.

Aktuálne problémy svetovej ekonomiky.

Termín konania: 27. januára 2005

Miesto konania: Bratislava

Organizátor: FMV EU

Počet účastníkov: 25 (zahraniční účastníci z ČR a Bulharska)

Z rokovania konferencie vyšiel zborník

Medzinárodný vedecký seminár

„Medzinárodný terorizmus, bezpečnosť a vláda zákona“

Termín konania: 17. marec 2005

Miesto konania: Bratislava

Organizátor: FMV EU

Počet účastníkov: 22 (zahraniční účastníci z Bulharska, ČR a Poľska)

Po odznení úvodného referátu prebehlo rokovanie seminára v štyroch problémových okruhoch: teoretické aspekty skúmania súčasných problémov bezpečnosti, nevojenské aspekty bezpečnosti, bezpečnostná hrozba terorizmu v súčasnom svete, vnímanie bezpečnostnej hrozby terorizmu

Zborník z rokovania konferencie je v tlači

4. medzinárodná vedecká konferencia doktorandov

"Ekonomické, politické a právne otázky medzinárodných vzťahov"

Termín konania: 1. jún 2005

Miesto konania: Bratislava

Organizátor: FMV EU

Počet účastníkov: 90 (zahraniční účastníci z ČR, Maďarska, Nemecka a Rumunska)

Rokovanie konferencie prebiehalo v 3 sekciách: Svetová ekonomika v 21. storočí – súčasné a potenciálne problémy, Európska únia – ekonomický hegemon a Politické a právne otázky medzinárodných vzťahov.

Z rokovania konferencie vyšiel recenzovaný zborník

6. medzinárodná vedecká konferencia

Medzinárodné vzťahy 2004 „Aktuálne otázky svetovej ekonomiky a politiky“

Termín konania: 2. – 3. december 2005

Miesto konania: Mojmírovce

Organizátor: FMV EU

Počet účastníkov: 90 (zahraniční účastníci z ČR a Poľska)

Rokovanie bolo v 4 sekciách. V rámci 1. sekcie Aktuálne otázky svetovej ekonomiky boli panely: Svetový trh, Makroekonomické otázky, Postavenie firiem na svetovom trhu, Rozvojové štáty a obchod a Energetické otázky. V rámci 2. sekcie Európska únia boli panely: Eurozóna, Priame zahraničné investície a EÚ, Regióny EÚ a Európske otázky. V rámci 3. sekcie Aktuálne otázky svetovej politiky boli panely: Regionálne problémy svetovej politiky a Sociálne, právne a kultúrne problémy svetovej politiky a v rámci 4. sekcie Aktuálne otázky svetovej bezpečnosti boli panely: Nevojenské aspekty medzinárodnej bezpečnosti a Bezpečnostné riziká v súčasnom svete.

Recenzovaný zborník z rokovania konferencie je v tlači

3. 2. Vydávanie vedeckých časopisov

Fakulta medzinárodných vzťahov vydáva dva vedecké časopisy Almanach a Medzinárodné vzťahy .

Od roku 2001 fakulta každoročne vydáva jedno číslo Almanachu. V Almanachu 2005 bolo publikovaných 26 príspevkov od 27 autorov. Okrem vedecko-pedagogických pracovníkov a interných doktorandov fakulty v Almanachu 2005 publikovali aj 4 externí doktorandi.

Od roku 2003 fakulta vydáva časopis Medzinárodné vzťahy. V treťom ročníku vyjdú dve čísla. V prvom čísle v roku 2005 bolo uverejnených 17 príspevkov od 18 autorov v 6 rubrikách. Časopis si získava čoraz väčšie renomé ako medzi čitateľmi tak aj medzi prispievateľmi. Okrem príspevkov vedecko-pedagogických pracovníkov a interných doktorandov fakulty boli v prvom čísle v roku 2005 publikované 2 príspevky od zahraničných autorov (z ČR a z Bulharska), 2 od externých spolupracovníkov fakulty, 1 od pracovníka inej fakulty EU, 1 od pracovníka inej vysokej školy v SR, 2 od externých doktorandov fakulty, 1 od doktoranda z inej univerzity v SR. Druhé číslo je redakčne upravované pred odovzdaním do tlače.

Oba vedecké časopisy majú interdisciplinárny charakter, čo sa prejavuje aj v zložení ich redakčných rád. V obsahu oboch časopisov v roku 2005 prevládala problematika medzinárodných ekonomických vzťahov. Druhou najčastejšie zastúpenou oblasťou boli príspevky z oblasti medzinárodných politických vzťahov.

3. 3. Produktivita publikačnej činnosti

Publikačná činnosť vedecko-pedagogických pracovníkov a interných doktorandov fakulty je trvalo v popredí pozornosti vedenia fakulty a patrí k rozhodujúcim kritériám pri ich hodnotení. Kvantitatívny rozsah publikačnej činnosti pri porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa v roku 2005 opäť zvýšil, o čom svedčí to, že podľa údajov známych k 20. 1. 2006, bol za rok 2005 počet publikačných výstupov vedecko-pedagogických pracovníkov a interných doktorandov fakulty 223 a vyše 40 ďalších materiálov bolo v tlači. Z kvantitatívneho hľadiska je tento počet publikačných výstupov zhruba primeraný počtom vedecko-pedagogických pracovníkov a interných doktorandov fakulty. Problémom zostáva kvalitatívne zameranie publikačnej činnosti z hľadiska prameňov, ktorých sa vydáva, keď treba dosiahnuť vyšší pomer publikácií v najvyšších oceňovaných oblastiach. Ďalším

problémom je nerovnomernosť publikačných výstupov najmä medzi jednotlivými vedecko-pedagogickými pracovníkmi fakulty.

V záujme skvalitnenia publikačnej činnosti vedecko-pedagogických pracovníkov a interných doktorandov fakulty považujeme za potrebné zamerať ju najmä do týchto oblastí:

- publikačné výstupy bezprostredne spojené s výučbou povinných a voliteľných predmetov na fakulte,
- publikačné výstupy spojené s riešením výskumných projektov,
- publikačné výstupy k aktuálnym spoločenským problémom v oblasti, ktorá je predmetom výučby a vedecko-výskumnej činnosti na fakulte

Z hľadiska obsahu i formy spracovania považujeme okrem učebníc a skrípt za najdôležitejšie publikovanie vedeckých monografií a štúdií a ďalších odborných článkov v karentovaných časopisoch. Aj v publikačnej činnosti je potrebné dosiahnuť výraznejšie zastúpenie v publikáciách v zahraničí, najmä vo vedeckých a odborných časopisoch. Na tomto základe by sa mohlo vytvoriť aj také meno fakulty a jej vedecko-pedagogických pracovníkov, ktoré by viedlo k zadávaniu rôznych úloh od decíznej sféry, lebo v oblasti teórie medzinárodných vzťahov je na Slovensku, vzhľadom na zložitosť a mnohostrannosť tejto tematiky stále ešte nepostačujú počet teoretikov, ktorí sa ňou zaoberajú z hľadiska riešenia aktuálnych a perspektívnych problémov či už z pohľadu ekonómie, politológie, sociológie, kulturológie, práva a ďalších vedných disciplín, či z interdisciplinárneho pohľadu. Vytvorenie takéhoto postavenia fakulty a jej vedecko-pedagogických pracovníkov by mohlo viesť aj k zvýšeného záujmu o ich zapájanie do riešenia výskumných projektov, ale aj spracovávaní expertíz, štúdií a pod. pre potreby decíznej či podnikateľskej sféry.

Prehľad o jednotlivých oblastiach publikačnej činnosti vedecko-pedagogických pracovníkov a interných doktorandov fakulty podáva Príloha 2 k tejto správe - Štruktúra publikovaných prác a výstupov

3. 4 Oceňovanie najlepších publikovaných výstupov

Fakulta sa zapojila svojimi publikačnými výstupmi za rok 2004 do všetkých kategórií oceňovania najlepších publikovaných výstupov s výnimkou kategórie časopisy - seriál článkov. Príspevky pracovníkov fakulty nezískali v žiadnej prihlásenej kategórii cenu.

Z ďalších oblastí oceňovania publikovaných výstupov v roku 2005 vedecko-pedagogickí pracovníci fakulty publikovali v roku 2005 tri vedecké štúdie v karentovaných časopisoch. všetky tri štúdie boli uverejnené v Ekonomickom časopise.

4. VEDECKÁ VÝCHOVA DOKTORANDOV A KVALIFIKAČNÝ RAST

4. 1. Akreditované vedné odbory

Na fakulte v roku 2005 boli akreditované dva odbory doktorandského štúdia. Prvým bol vo vedný odbor 67 – 21 – 9 Medzinárodné vzťahy, na ktorý boli prijímaní študenti do akademického roka 2004 – 2005. Od akademického roka 2005 – 2006 boli doktorandi prijímaní na tretí stupeň študijného programu 3. 3. 17 medzinárodné ekonomické vzťahy.

4. 2. Organizácia doktorandského štúdia

V roku 2005 pokračovala kvalitatívna zmena v doktorandskom štúdiu, ktorá začala v roku 2004. V uplynulom roku ukončilo štúdium po obhajobe dizertačnej práce 5 doktorandov. Tento počet predstavoval 6, 84 % celkového stavu doktorandov, ktorý k 1. 1. 2005 činil 73 doktorandov. Za úspech v tejto oblasti je potrebné považovať aj to, že 2 interní doktorandi, ktorí končili v roku 2005, úspešne obhájili svoje práce pred časom skončenia štúdia.

Štúdium doktorandúry po úspešnej obhajobe dizertačnej práce v roku 2004 na fakulte ukončili:

- Ing. Juraj Janoška (externý doktorand)
- Ing. Martin Sedlačko (interný doktorand na Katedre svetovej ekonomiky) -
- Ing. Peter Vilčák (interný doktorand na Katedre svetovej ekonomiky)
- JUDr. Peter Rusiňák (externý doktorand na Katedre diplomacie a medzinárodných vzťahov)
- Ing. Marek Csabay (externý doktorand na Katedre diplomacie a medzinárodných vzťahov).

Dizertačnú skúšku v roku 2004 vykonalo úspešne 14 doktorandov (v roku 2004 to bolo 16 doktorandov). Na fakulte v súčasnosti nie je ani jeden doktorand, ktorý by bol vykonal dizertačnú skúšku pred viac ako 5 rokmi.

Na prijímacích skúškach na doktorandské štúdium sa zúčastnilo 21 uchádzačov. Z nich bolo prijatých na interné štúdium 10 a na externé 11 doktorandov. Školiteľmi nových doktorandov sa stali: prof. Ing. Ľudmila Lipková, CSc. – 5 doktorandi, prof. Ing. Vítazoslav Balhar, CSc. – 1 doktorand, prof. JUDr. Ľudovít Tóth, CSc. - 6 doktorandi, prof. Ing. Eduard Urban, CSc. – 1 doktorand, Ing. Ladislav Lysák, DrSc. – 6 doktorandov, doc. Ing. Miloslav Mečár, CSc. - 1 doktorand a doc. JUDr. Daniela Nováčková, CSc.. – 1 doktorand.

K 31. 12. 2005 bolo v doktorandskom štúdiu 86 doktorandov. Z nich je v internom štúdiu 21 doktorandov (z toho 4 zahraniční – traja vládni štipendisti a jeden študent zo štátu EÚ). Do interného štúdia doktorandúry prešli 2 externí doktorandi. V externom štúdiu je 65 doktorandov.

Problémom je vysoký počet doktorandov u niektorých školiteľov. Na fakulte zostalo po úmrtí prof. ing. J. Filipa 7 školiteľov v študijnom programe Medzinárodné ekonomické vzťahy a 9 školiteľov vo vednom odbore Medzinárodné vzťahy. Z tohto

dôvodu boli za nových školiteľov na zasadnutí Vedeckej rady fakulty 16. decembra 2005 schválení:

- pre študijný program Medzinárodné ekonomické vzťahy: prof. Ing. Milan Šikula, DrSc. (USSE SAV, Bratislava), doc. JUDr. Stanislav Mráz, CSc., doc. PhDr. René Pawera, CSc. (FM UK Bratislava),
- pre vedný odbor Medzinárodné vzťahy: prof. Ing. Milan Šikula, DrSc. (USSE SAV, Bratislava), doc. JUDr. Stanislav Mráz, CSc., doc. PhDr. René Pawera, CSc. (FM UK Bratislava), doc. PhDr. Marta Zágoršeková, CSc. (FPVMV UMB Banská Bystrica),

4. 3. Sústava nových študijných odborov

V rámci sústavy nových študijných odborov sa na fakulte od akademického roku 2005 – 2006 študuje tretí stupeň študijného programu 3. 3. 17 Medzinárodné ekonomické vzťahy.

4. 4. Program EDAMBA

Do programu EDAMBA boli doktorandi fakulty zapojení v rámci účasti na 8. medzinárodnej vedeckej konferencii doktorandov EDAMBA, ktorá sa konala 8. apríla 2005 v Nových Zámkoch. Zúčastnilo sa naj 12 doktorandov fakulty.

4. 5. Habilitačné a inauguračné konania

V roku 2005 sa na fakulte uskutočnilo jedno habilitačné konanie a jedno konanie na vymenovanie profesora.

Dňa 19. septembra sa uskutočnila habilitačná prednáška JUDr. Stanislava Mráza, CSc. „Medzinárodné právo – regulujúci faktor medzinárodných vzťahov.“ Vedecká rada fakulty v tajnom hlasovaní schválila návrh na menovanie JUDr. Stanislava Mráza, CSc. za docenta pre vedný odbor Medzinárodné vzťahy.

Dňa 19. septembra sa uskutočnila inauguračná prednáška doc. PhDr. Františka Škvrndu, CSc. „Medzinárodná bezpečnosť na začiatku 21. storočia.“ Vedecká rada fakulty v tajnom hlasovaní schválila návrh na menovanie doc. PhDr. Františka Škvrndu, CSc. za profesora pre vedný odbor Medzinárodné vzťahy.

4. 6. ŠVOČ na FMV

V roku 2005 sa do študentskej vedeckej a odbornej činnosti na fakulte zapojilo 42 študentov s 37 prácami. (v roku 2004 to bolo 18 študentov s 13 prácami). Samotná súťaž prebehla v dvoch kolách. V prvom kole sa práce podľa ich zamerania rozdelili do troch tematických okruhov – sekcií: Medzinárodné ekonomické vzťahy, EÚ a medzinárodné organizácie a Medzinárodné politické vzťahy

Tri najlepšie práce z každej sekcie postúpili do celofakultného kola, ktoré sa uskutočnilo 21. apríla 2005. Na prvých troch miestach skončili práce:

1. miesto: Jonášiová Petra „Preklatie nerastného bohatstva – Kazachstan“ (vedúca práce prof. Ing. Ľudmila Lipková, CSc.)
2. miesto: Hric Jaroslav „Globálny terorizmus na začiatku 21. storočia“ (vedúci práce doc. PhDr. František Škvrnda, CSc.)
3. miesto: Podlucká Kristína „Postavenie Ruskej federácie vo svetovom hospodárstve“ (vedúca práce prof. Ing. Ľudmila Lipková, CSc.)

Za úspech považujeme vysokú účasť študentov v súťaži, ktorá dosiahla viac ako 10 % celkového počtu študentov, ktorí študovali na fakulte v letnom semestri akademického roku 2005 – 2006, pričom v treťom ročníku sa do súťaže zapojila viac ako tretina študentov.

ZÁVER

Do jednotlivých oblastí vedecko-výskumnej činnosti Fakulty medzinárodných vzťahov EU v roku 2005 boli zapojení všetci vedecko-pedagogickí pracovníci. Na rozdiel od uplynulých rokov sa zvýšilo zapojenie učiteľov a interných doktorandov fakulty do projektov VEGA a KEGA. Zvýšenie zapojenia vedecko-pedagogických pracovníkov a interných doktorandov fakulty do vedecko-výskumnej činnosti viedlo k aj k zvýšeniu počtu výstupov v publikačnej činnosti. Za základnú úlohu v tomto i v nasledujúcich rokoch považujeme zamerania na kvalitatívne ukazovatele v tejto oblasti, ktorá by mala viesť aj k nárastu prostriedkov získaných z jednotlivých projektov.

Fakulta venuje pozornosť systematickej a dlhodobej spolupráci nielen s ďalšími akademickými pracoviskami, ale aj s decíznou sférou. Dokladom toho je zastúpenie odborníkov z decíznej sféry (politickej i hospodárskej) vo Vedeckej rade fakulty, ale aj ich účasť na konferenciách organizovaných fakultou.

Materiálno-technickú vybavenosť pre vedu a výskum na FMV EU sa v roku 2005 zlepšila aj vďaka prostriedkom získaných z výskumných projektov. Napriek tomu treba pokračovať v zariaďovaní pracovísk fakulty novou výpočtovou technikou, periférnymi zariadeniami k nej ako aj softvérovým vybavením.

Vo finančnom zabezpečení vedy a výskumu na fakulte došlo v roku 2005 k výraznému zlepšeniu, ktoré je však stále ešte nepostačujúce. V roku 2006 i v ďalších rokoch treba naďalej vyvíjať úsilie o zapojenie do takých projektov, ktoré sú vyššie finančne oceňované. V tomto smere je prvoradou úlohou zapojenie do medzinárodných výskumných projektov.

Rozvojové zámery Fakulty medzinárodných vzťahov v roku 2006 v oblasti vedecko-výskumnej činnosti

Aktivity Fakulty medzinárodných vzťahov v oblasti vedeckovýskumnej práce budú naďalej orientované na oblasti spojené so základným pedagogickým zameraním pracoviska. Predovšetkým ide o projekty spojené s miestom a úlohou SR ako malého štátu v súčasných medzinárodných vzťahoch s dôrazom na integračné procesy. Zvýšená pozornosť sa bude venovať ekonomickým, politickým a bezpečnostným aspektom medzinárodných vzťahov na regionálnej (najmä stredoeurópskej), ale aj kontinentálnej i globálnej úrovni.

Fakulta považuje vedecko-výskumnú prácu učiteľov za jednu z priorít svojej činnosti, pretože tvorí základ evalvácie a akreditácie fakulty, ale prispieva aj k zvyšovaniu úrovne výučby. Vedenie fakulty bude venovať prednostnú pozornosť vytváraniu priestoru na aktivity spojené s kvalifikačným rastom všetkých vedecko-pedagogických pracovníkov fakulty, tak, aby sa jej potenciál v tejto oblasti systematicky a cieľavedome zvyšoval a vytváral predpoklady na ďalší rozvoj jednotlivých katedier i celej fakulty.

V roku 2006 bude fakulta zapojená do riešenia 5 projektov VEGA, čo považujeme za ďalší nárast požiadaviek na vedeckovýskumnú činnosť a zároveň aj za možnosť výraznejšie prezentovať špecifické výsledky práce jednotlivých katedier a ich príslušníkov. Na fakulte by sa mali realizovať 3 inštitucionálne projekty, z toho 2 mladými učiteľmi a vedeckými pracovníkmi. Predpokladáme aj zapojenie do oblasti aplikovaného výstupu, ktoré by malo nielen zvýšiť počet vedeckých projektov, ale prispieť aj k ich kvalitatívnemu rozvoju. Za ďalšiu aktivitu, ktorá môže prispieť k zmene kvalitatívneho charakteru vo vedecko-výskumnej činnosti fakulty považujeme snahu o zapojenie do medzinárodných projektov.

V popredí pozornosti vedeckovýskumnej činnosti fakulty bude aj ďalšie zvyšovanie úrovne doktorandského štúdia, spojené s ďalšou realizáciou doktorandského štúdia v študijnom odbore medzinárodné ekonomické vzťahy.

Na vyššie uvedené riešené vedecko-výskumné projekty a ďalšie zámery a ciele vo vedecko-výskumnej činnosti fakulty bude nadväzovať 8 plánovaných vedeckých seminárov a konferencií:

- Vedecká konferencia na počesť 70. narodenín prof. JUDr. Ľudovíta Tótha, CSc.
- Medzinárodný vedecký seminár k projektu KEGA: Medzinárodná bezpečnosť – vysokoškolská učebnica
- Medzinárodný vedecký seminár k projektu VEGA „Pozícia a rola malých štátov v súčasných medzinárodných vzťahoch“
- 6. medzinárodná vedecká konferencia doktorandov „Aktuálne problémy medzinárodných vzťahov“
- Vedecký seminár k projektu VEGA „Regionálna politika Európskej únie a perspektívy účasti Slovenskej republiky na jej realizácii“
- Vedecký seminár k projektu VEGA „Bezpečnostné riziká v medzinárodných vzťahoch na počiatku 21. storočia „
- Vedecký seminár k projektu VEGA „Miesto ekonomiky SR v EÚ a vzťahy s tretími štátmi (osobitne RF a SNŠ)“
- 7. medzinárodná vedecká konferencia “Medzinárodné vzťahy 2006“